

Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru mjesečna je publikacija koju objavljuje Odjel za europske poslove. Bilten daje pregled europskih poslova u Saboru koji proizlaze iz članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

Hrvatski sabor, kao nacionalni parlament države članice Europske unije, sudjeluje u procesu donošenja odluka na europskoj razini putem nadzora nad aktivnostima Vlade u institucijama Europske unije te izvršavanjem ovlasti dodijeljenih nacionalnim parlamentima Ugovorom iz Lisabona.

AKTIVNOSTI ODBORA ZA EUROPSKE POSLOVE

Odbor za europske poslove obavlja europske poslove u skladu sa Zakonom o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima i Poslovníkom Hrvatskoga sabora.

Sjednica Odbora

Na 8. sjednici, održanoj 11. prosinca 2024. s Odborom za regionalni razvoj i fondove Europske unije, Odborom za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo i Odborom za poljoprivredu, Odbor je raspravljao o izvješću o provedbi programa za korištenje fondova EU-a u razdoblju 2021. – 2027., provedbi Nacionalnog programa za oporavak i otpornost i izvješća Europskog revizorskog suda o oblikovanju Kohezijske politike. Izvješća su predstavili Šime Erlić, ministar regionalnog razvoja i fondova EU, Zvonimir Savić, savjetnik predsjednika Vlade Republike Hrvatske, Ivana Maletić, članica Europskog revizorskog suda i Nikolina Brnjac, zastupnica u Europskom parlamentu. (*priopćenje*)

STAJALIŠTA REPUBLIKE HRVATSKE O DOKUMENTIMA EUROPSKE UNIJE

Dostava stajališta Republike Hrvatske o dokumentima EU-a radnim tijelima

Vlada, odmah po donošenju, dostavlja Saboru stajališta Republike Hrvatske o dokumentima iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske, koja Odbor za europske poslove prosljeđuje matičnim radnim tijelima Sabora.

Odbor za europske poslove nakon rasprava o stajalištima donosi zaključke na osnovi kojih Vlada djeluje u Vijeću Europske unije. Vlada je dužna izvijestiti Sabor ako odstupi od zaključka Odbora za europske poslove. Razmatranjem stajališta o dokumentima Europske unije Sabor vrši nadzor nad aktivnostima Vlade Republike Hrvatske u postupcima donošenja odluka u Vijeću Europske unije.

Proces razmatranja stajališta može se pratiti u [e-Doc](#) bazi Informacijsko-dokumentacijske službe Hrvatskoga sabora, gdje se objavljuju stajališta s pratećim mišljenjima radnih tijela i zaključcima Odbora za europske poslove.

U skladu s radnim programima za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2024. godinu Odbor za europske poslove je u prosincu 2024. prosljedio jedno stajalište Republike Hrvatske o dokumentu EU-a radnim tijelima Sabora radi donošenja mišljenja:

Radni program za 2024.

- [D.E.U. br. 24/014](#) – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o poboljšanju i izvršavanju radnih uvjeta pripravnika i suzbijanju prikazivanja redovnih radnih odnosa kao pripravništva ("Direktiva o pripravništvu") **COM(2024)132 Odboru za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo**

Mišljenje radnih tijela o stajalištima Republike Hrvatske o dokumentima EU-a

U prosincu 2024. je Odbor za gospodarstvo raspravljao i donio mišljenje o stajalištu Republike Hrvatske o dokumentu EU-a: [D.E.U. br. 24/013](#).

NADZOR NAD AKTIVNOSTIMA VLADE U INSTITUCIJAMA EUROPSKE UNIJE

Sastanci Vijeća Europske unije

Dostava stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije radnim tijelima

U postupku praćenja rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije, Odbor za europske poslove je u prosincu 2024. dostavio radnim tijelima Hrvatskoga sabora 13 stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije, u različitim sastavima:

- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za konkurentnost (unutarnje tržište i industrija) (COMPET) 28. studenoga, dostavljeno je **Odboru za gospodarstvo**,

- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za konkurentnost (istraživanje i svemir) (COMPET) 29. studenoga, dostavljeno je **Odboru za gospodarstvo**,
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i zaštitu potrošača (zapošljavanje i socijalna politika) (EPSCO) 2. prosinca, dostavljeno je **Odboru za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo i Odboru za zdravstvo i socijalnu politiku**,
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i zaštitu potrošača (zdravstvo) (EPSCO) 3. prosinca, dostavljeno je **Odboru za zdravstvo i socijalnu politiku**,
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za promet, telekomunikacije i energetiku (promet) (TTE) 5. prosinca, dostavljeno je **Odboru za pomorstvo, promet i infrastrukturu**,
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za promet, telekomunikacije i energetiku (telekomunikacije) (TTE) 6. prosinca, dostavljeno je **Odboru za pomorstvo, promet i infrastrukturu**,
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za poljoprivredu i ribarstvo (AGRIFISH) 9. i 10. prosinca, dostavljeno je **Odboru za poljoprivredu**,
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za ekonomske i financijske poslove (ECOFIN) 10. prosinca, dostavljeno je **Odboru za financije i državni proračun**,
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za pravosuđe i unutarnja pitanja ([unutarnji poslovi](#), [pravosuđe](#)) 12. i 13. prosinca, dostavljeno je **Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost i Odboru za pravosuđe**,
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za vanjske poslove (FAC) 16. prosinca, dostavljeno je **Odboru za vanjsku politiku**,
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za promet, telekomunikacije i energetiku (energetika) (TTE) 16. prosinca, dostavljeno je **Odboru za gospodarstvo i Odboru za pomorstvo, promet i infrastrukturu**,
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za opće poslove (GAC) 17. prosinca, dostavljeno je **Odboru za europske poslove**,
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za okoliš (ENVI) 17. prosinca, dostavljeno je **Odboru za zaštitu okoliša i prirode**.

IZRAVNO DOSTAVLJENI DOKUMENTI EUROPSKE UNIJE

Prema odredbi [Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji](#), institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte.

Ured za međunarodne i europske poslove dnevno objavljuje izravno dostavljene dokumente na mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora u rubrici [Postupanje s dokumentima EU-a](#), s pratećim informacijama o: oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i roku za provjeru načela supsidijarnosti, stajalištu Republike Hrvatske, obrazloženom mišljenju i političkom dijalogu, području politika kojemu dokument pripada te nazivu inicijative iz programa rada Komisije.

U razdoblju od **1. do 31. prosinca 2024.** institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskome saboru **ukupno 29 pravnih akata na hrvatskome jeziku**, od toga 8 prijedloga obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 21 neobvezujući pravni akt.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije.

U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu.

Pregled izravno dostavljenih dokumenata Europske unije u zakonodavnom postupku u razdoblju od 1. do 31. prosinca 2024.

INDUSTRIJA, ISTRAŽIVANJE I ENERGIJA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2024) 561</u>	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Direktive 2014/32/EU u pogledu opreme za napajanje električnih vozila, uređaja za punjenje stlačenim plinom te brojila električne energije, plinomjera i mjerila toplinske energije	2. 12. 2024. 17. 2. 2025.

VANJSKI POSLOVI

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2024) 469	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi Instrumenta za reforme i rast za Republiku Moldovu	2. 12. 2024. 18. 2. 2025.

USKLAĐIVANJE ZAKONODAVSTVA

Hrvatski sabor usklađuje zakonodavstvo s pravom Europske unije u postupku prema kojemu svi prijedlozi zakona kojima se usklađuje hrvatsko zakonodavstvo s europskim nose oznaku „P.Z.E.“

Sabor donosi godišnji plan usklađivanja zakonodavstva, koji je sastavni dio Vladina programa za preuzimanje i provedbu pravne stečevine i osnovni je dokument u postupku preuzimanja i provedbe prava Europske unije u hrvatsko zakonodavstvo. Usklađeni zakoni dostupni su u e-Doc bazi Informacijsko-dokumentacijske službe Hrvatskoga sabora.

Hrvatski sabor je u prosincu 2024. donio 15 zakona usklađenih s pravom Europske unije:

PZE	Naziv akta	Saziv	Sjednica	Status	Redni br. čitanja	Vrsta postupka
P.Z.E. 4	Konačni prijedlog zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara	11	4	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 46	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi	11	4	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 47	Konačni prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) 2023/1542 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2023. o baterijama i otpadnim baterijama, izmjeni Direktive 2008/98/ EZ i Uredbe (EU) 2019/1020 te stavljanju izvan snage Direktive 2006/66/EZ	11	4	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 64	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom	11	4	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 65	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona	11	4	donesen	2.	redovni

	o alternativnim investicijskim fondovima					
P.Z.E. 66	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju	11	4	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 68	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama	11	4	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 69	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o minimalnoj plaći	11	4	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 82	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost	11	4	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 92	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava, s Konačnim prijedlogom zakona	11	4	donesen	1. i 2.	hitni
P.Z.E. 93	Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o provedbi Uredbe vijeća (EU) 2107/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO“), s Konačnim prijedlogom zakona	11	4	donesen	1. i 2.	hitni
P.Z.E. 96	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, s Konačnim prijedlogom zakona	11	4	donesen	1. i 2.	hitni
P.Z.E. 97	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o provedbi uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o Središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni Direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te uredbe (EU) br. 236/2012, s Konačnim prijedlogom zakona	11	4	donesen	1. i 2.	hitni
P.Z.E. 100	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama, s Konačnim prijedlogom zakona	11	4	donesen	1. i 2.	hitni
P.Z.E. 108	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vanjskim	11	4	donesen	1. i 2.	hitni

**18-MJESEČNI PROGRAM VIJEĆA
ZA RAZDOBLJE OD 1. SIJEČNJA 2025. DO 30. LIPNJA 2026.**

Buduće poljsko, dansko i ciparsko predsjedništvo i Visoki predstavnik, koji predsjedava Vijećem za vanjske poslove, pripremio je 18-mjesečni program Vijeća za razdoblje od 1. siječnja 2025. do 30. lipnja 2026.

Trio predsjedništava, Poljska, Danska i Cipar, se u 18-mjesečnom Programu obvezuje da će na temelju Strateškog programa za razdoblje 2024. – 2029. usmjeravati rad Vijeća na početku novog institucijskog ciklusa s obzirom na dosad nezabilježene izazove i geopolitički pritisak na Europsku uniju, osobito agresivni rat Rusije protiv Ukrajine i dramatično stanje na Bliskom istoku, koji utječu na politike EU-a na svim razinama.

Trio će pokrenuti rad na višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje nakon 2027., u kojem će se morati odražavati prioritete Strateškog programa za razdoblje 2024. – 2029.

Trio će nastaviti ulagati napore u poboljšanje dijaloga s civilnim društvom i građanima, posebno mladima, zajedno s institucijama EU-a u okviru njihovih nadležnosti.

I. SNAŽNA I SIGURNA EUROPA

Usklađeno i utjecajno vanjsko djelovanje

U kontekstu globalnih napetosti trio čvrsto vjeruje da se Unija mora prilagoditi novom multipolarnom geopolitičkom kontekstu i potvrditi svoju ulogu globalnog aktera te istodobno braniti multilateralni sustav utemeljen na pravilima koji se zasniva na Povelji UN-a, uz aktivno promicanje potpunog poštovanja međunarodnog prava, uključujući poštovanje suvereniteta, teritorijalne cjelovitosti i ljudskih prava za sve.

Trio će dati prednost suradnji EU-a s partnerima na globalnoj razini, promicanju međunarodne suradnje za odgovor na zajedničke izazove i razvoju uzajamno korisnih strateških partnerstava, među ostalim provedbom strategije Global Gateway, čime će se osigurati otvorena strateška autonomija, gospodarska sigurnost i otpornost Unije te njezino tehnološko vodstvo, u skladu s pristupom Tima Europa.

Cilj trija bit će osigurati kontinuiranu i nepokolebljivu političku, gospodarsku, vojnu, energetska, financijsku i humanitarnu potporu Ukrajini, koja se suočava s ničim izazvanom i

neopravdanom ruskom agresijom, sve dok to bude potrebno i u okviru širih ciljeva promicanja mira, sigurnosti, stabilnosti, dobrog upravljanja i blagostanja u istočnom susjedstvu. Trio je predan i tome da EU i njegove države članice pruže dodatnu humanitarnu pomoć i koordiniraju dugoročnu financijsku potporu usmjerenu na jačanje obrambenih sposobnosti, otpornosti i obnove Ukrajine. Radit će se i na sankcijama te jačanju i pooštavanju borbe protiv zaobilaženja sankcija.

S obzirom na aktualni sukob u Gazi i eskalaciju u široj regiji, što će utjecati na stabilnost i sigurnost regije u predstojećim godinama, s posljedicama na sam EU, trio će zajedno s partnerima promicati vjerodostojan i dosljedan europski odgovor usmjeren na daljnju humanitarnu pomoć, promicanje održivog mira i podupiranje reformi i napora za obnovu.

EU će razviti prilagođenu suradnju s partnerima u istočnom susjedstvu, posebno sa zemljama Istočnog partnerstva. Opseg te suradnje ovisit će o spremnosti i sposobnosti svake zemlje. Takav bi pristup trebao omogućiti iskorištavanje punog potencijala suradnje s najspremnijim i najsposobnijim partnerima, kao što su Ukrajina i Moldova, među ostalim u kontekstu proširenja EU-a.

Kad je riječ o južnom susjedstvu EU-a, trio će obnoviti predanost EU-a ponovnom pokretanju i daljnjem razvoju tog strateškog partnerstva. Ojačano mediteransko partnerstvo i dalje je strateški imperativ za EU jer zajednički izazovi zahtijevaju zajednički odgovor.

Trio će dati prednost suradnji s transatlantskim partnerima, naglašavajući važnost kontinuiranog, uzajamno korisnog i otpornog strateškog partnerstva sa Sjedinjenim Američkim Državama, koje se temelji na snažnom transatlantskom programu i na zajedničkim demokratskim vrijednostima i zajedničkim interesima, uz potpuno poštovanje načela utvrđenih u Ugovorima i načela koje je utvrdilo Europsko vijeće. Neposredno susjedstvo EU-a i odnosi EU-a s regionalnim organizacijama, kao što su Vijeće za suradnju u Zaljevu (GCC), Europsko udruženje slobodne trgovine (EFTA), Afrička unija, Zajednica latinskoameričkih i karipskih država (CELAC) i Udruženje država jugoistočne Azije (ASEAN), važni su prioriteti trija. Partneri iz trija radit će na produbljivanju odnosa s Ujedinjenom Kraljevinom, nadovezujući se na postojeće sporazume, kao i jačanju angažmana u indo-pacifičkoj regiji.

Trio će voditi ambicioznu, otvorenu, snažnu i održivu trgovinsku politiku putem bilateralnih sporazuma i ponovne uspostave multilateralnog trgovinskog sustava utemeljenog na pravilima, uključujući WTO. U tom će se pogledu usredotočiti na smanjenje ranjivosti Unije u pogledu strateških vanjskih ovisnosti te na diversifikaciju i osiguravanje strateških lanaca opskrbe. U tom će se kontekstu baviti i pomorskom sigurnošću, među ostalim u Crvenom, Crnom i Baltičkome moru.

Strateško djelovanje u području sigurnosti i obrane

Trio će mobilizirati sve instrumente kako bi doprinio jamčenju sigurnosti građana, što uključuje sprečavanje i borbu protiv kriminala na internetu i izvan njega te daljnje jačanje napora za

otkrivanje i borbu protiv terorizma, nasilnog ekstremizma te teškog i organiziranog kriminala i korupcije koristeći se svim relevantnim alatima za izvršavanje zakonodavstva i pravosudnu suradnju.

Trio će raditi i na poboljšanju pripravnosti i otpornosti za odgovor na prirodne katastrofe te nove prijetnje i prijetnje u nastajanju, uključujući kibernetičke i hibridne napade, inozemno upletanje i manipulaciju informacijama (među ostalim u kontekstu izbora) te instrumentalizaciju migracija. Nastojat će i suzbiti prijetnje kritičnoj infrastrukturi EU-a i zaštititi Uniju od curenja ključnih tehnologija.

Trio će raditi na jačanju obrambene spremnosti i kapaciteta Unije za preuzimanje odgovornosti za vlastitu sigurnost i obranu te djelovati u kontekstu dosad nezabilježenih vojnih prijetnji na njezinim granicama i izvan njih.

U tom kontekstu trio će razmotriti povećanje ulaganja u obranu. Istražit će se i ulaganja u inovacije u području obrane, razvoj proizvodnih kapaciteta obrambene industrije EU-a, među ostalim u Ukrajini, ključne vojne infrastrukture, infrastrukture s dvojnou namjenom i sigurnosti opskrbe te razvoj bolje integriranog obrambenog tržišta. Uloga Europske investicijske banke i dalje će biti ključna za jačanje europske obrambene industrije s pomoću niza financijskih instrumenata.

Trio će nastaviti rad Unije na vodećim projektima i obrambenim inicijativama od zajedničkog interesa u cijelom EU-u.

Trio će doprinijeti provedbi zadaća u okviru Strateškog kompasa EU-a za 2025.

Trio će promicati uključivu i uzajamno korisnu suradnju s NATO-om, surađujući sa svim državama članicama EU-a i u njihovu korist, osiguravajući uključivost, transparentnost, uzajamnost i poštovanje autonomije EU-a u donošenju odluka te uzimajući u obzir sigurnosne i obrambene interese svih država članica.

Sveobuhvatan pristup migracijama i upravljanju granicama

Trio prepoznaje potrebu za rješavanjem pitanja nezakonitih migracija u EU, kao i za osiguravanjem zajedničkog sustava azila i migracija koje u potpunosti i djelotvorno funkcionira te će nastojati na najbolji način iskoristiti pravna i praktična rješenja u tom području, uključujući provedbu pakta o migracijama i azilu.

Trio će dati prednost odlučnom djelovanju za djelotvornu zaštitu i jačanje vanjskih granica EU-a svim dostupnim sredstvima i suzbijanje trgovine ljudima i krijumčarenja ljudi te hibridnih prijetnji, uključujući instrumentalizaciju migracija. Trio će raditi na istraživanju novih načina sprečavanja i suzbijanja nezakonitih migracijskih kretanja prema Europi.

Trio će prednost dati i radu na olakšavanju, povećanju i ubrzanju vraćanja, među ostalim upotrebom potrebnog utjecaja za postizanje ciljeva EU-a, te vanjskoj dimenziji migracija u okviru pristupa koji obuhvaća sve rute i cijele rute, posebno uspostavom sveobuhvatnih partnerstava s ključnim zemljama podrijetla i tranzita na uzajamno koristan način. Trio će istodobno raditi na osiguravanju strateškog pristupa primjeni vizne politike EU-a te suradnje u području zakonitih putova, u skladu s potrebama nacionalnih tržišta rada i podjelom nadležnosti između EU-a i država članica, uz istodobno rješavanje temeljnih uzroka nezakonitih migracija. Trio će raditi na neometanom funkcioniranju schengenskog područja kako bi se osiguralo slobodno i sigurno kretanje građana unutar EU-a.

Dobro pripremljeno proširenje i unutarnje reforme

Trio će iskoristiti zamah u pogledu pregovora o pristupanju sa zemljama kandidatkinjama kao geostrateško ulaganje u mir, sigurnost, stabilnost i blagostanje. Oslanjajući se na zajedničke vrijednosti i temeljna načela EU-a, trio će raditi na ostvarenju napretka u pregovorima o pristupanju, u skladu s pristupom pristupanju EU-u koji se temelji na zaslugama za sve zemlje kandidatkinje, te na podupiranju tih zemalja u ispunjavanju kriterija za pristupanje koji se temelje na strogoj pozitivnoj i negativnoj uvjetovanosti u skladu s novom metodologijom. Trio će prema potrebi razmotriti i mogućnosti za ostvarenje napretka u pogledu postupne integracije zemalja kandidatkinja i suradnje s njima u drugim područjima politike EU-a u skladu sa zaključcima Europskog vijeća iz prosinca 2023.

Trio će istodobno poduzeti daljnje korake u pogledu napora za poduzimanje potrebnih unutarnjih reformi EU-a kako bi se osiguralo da politike, financije i institucije budu spremne za budućnost.

II. PROSEPERITETNA I KONKURENTNA EUROPA

Integrirani pristup konkurentnosti

Trio će raditi na jačanju dugoročne konkurentnosti i produktivnosti Unije te na održivom i uključivom rastu kako bi se ojačao suverenitet Unije u strateškim sektorima, promicalo otvoreno gospodarstvo, otvorila dobra radna mjesta, oslobodio puni potencijal europskih regija i doprinijelo izgradnji industrijske politike za Uniju koja je prilagođena budućnosti. Time će se doprinijeti smanjenju ovisnosti EU-a, povećanju otpornosti i izgradnji gospodarske sigurnosti. Trio će raditi na promicanju kapaciteta EU-a za ključne tehnologije budućnosti i ulaganja u ključnu infrastrukturu kako bi se europskim subjektima omogućilo da se natječu na globalnoj razini i iskoriste mogućnosti klimatski neutralnog, digitalnog i kružnog gospodarstva. Trio će promicati politike i ulaganja EU-a u području vještina s ciljem jačanja inovacijskog kapaciteta EU-a i prevladavanja nedostatka vještina.

Trio će osigurati napredak u provedbi strukturnih reformi u državama članicama u okviru europskog semestra te će nastaviti ulagati napore u produbljivanje jedinstvenog tržišta u svim

njegovim dimenzijama posebice uklanjanjem prepreka uslugama i osnovnim dobrima te osiguravanjem jednakih uvjeta. Radit će na ostvarenju nove horizontalne strategije za modernizirano jedinstveno tržište. Trio će također nastojati smanjiti administrativno i regulatorno opterećenje, posebno za mala i srednja poduzeća (MSP-ovi). Naglasak će biti na daljnjem produbljivanju područja energetike, financija i telekomunikacija. Trio će također nastaviti s radom na jačanju konkurentnosti prometnog sektora.

Trio će i dalje raditi na području carina i borbe protiv utaje i izbjegavanja plaćanja poreza.

Kako bi se mobilizirala javna i privatna ulaganja, trio će nastaviti s naporima za daljnji razvoj i produbljivanje unije tržišta kapitala, u skladu s utvrđenim prioritetima, te za dovršetak bankovne unije. Stvaranje istinski integriranih europskih tržišta kapitala bilo bi ključno kako bi se svim europskim poduzećima omogućio pristup raznovrsnijem financiranju uz niže troškove i mobilizirala znatna privatna ulaganja potrebna za suočavanje s izazovima, posebno u području zelene i digitalne tranzicije i za ispunjavanje potreba europske obrambene industrije.

Trio će također težiti djelotvornoj provedbi novog okvira gospodarskog upravljanja kako bi se osigurala fiskalna održivost država članica i promicao gospodarski rast.

Uspjeh u zelenoj i digitalnoj tranziciji

Trio će iskoristiti zelenu i digitalnu tranziciju za stvaranje tržišta, industrija i visokokvalitetnih radnih mjesta budućnosti. Time će se potaknuti dugoročna konkurentnost Unije i njezinih poduzeća, a Europa će postati svjetski predvodnik u zelenim i digitalnim industrijama i tehnologijama te će se povećati energetska suverenost Unije. Trio će nastaviti s tranzicijom Unije prema klimatskoj neutralnosti do 2050. provedbom postojećeg zakonodavstva za 2030. i radom na postizanju klimatskog cilja EU-a za 2040. na način kojim se promiču pravednost, solidarnost, troškovna učinkovitost i konkurentnost, uz istodobno poticanje produktivnosti i inovacijskog kapaciteta Europe, čime se doprinosi njezinu blagostanju. Nastavit će i ulagati napore kako bi se osiguralo vodstvo EU-a na globalnoj razini u kontekstu međunarodnih pregovora o klimi i bioraznolikosti na predstojećim konferencijama stranaka.

Trio će raditi na daljnjem razvoju kružnijeg gospodarstva koje učinkovitije iskorištava resurse, smanjenju negativnih učinaka okoliša na zdravlje, promicanju industrijskog razvoja čistih tehnologija i proizvoda, kao i tehnologija i proizvoda s nultom neto stopom emisija te iskorištavanju svih prednosti biogospodarstva uz istodobnu zaštitu prirode i poništavanje učinka degradacije ekosustavâ, što uključuje i oceane. Pojačat će se rad na prilagodbi klimatskim promjenama i otpornosti na njih, uključujući pripravnost na ekstremne vremenske uvjete, jačanjem otpornosti vodoopskrbe u cijeloj Uniji u vezi s predstojećim europskim planom za prilagodbu klimatskim promjenama i europskom strategijom za otpornost vodoopskrbe.

Trio će promicati konkurentan, održiv i otporan poljoprivredni sektor, sektor ribarstva i sektor akvakulture, koji će i dalje osiguravati sigurnost opskrbe hranom i pravedne prihode za

poljoprivrednike, te će nastojati poboljšati položaj poljoprivrednika, ribara i proizvođača u lancu opskrbe hranom i u kontekstu usporedne tranzicije. Trio će raditi na integriranom razvoju, održivosti i konkurentnosti ruralnih područja.

Nastavit će se rad na povećanju energetske suverenosti Unije, smanjenju vanjskih ovisnosti i izgradnji istinske energetske unije, osiguravajući opskrbu obilnom, cjenovno pristupačnom i čistom energijom. Za to će biti potrebna ambiciozna elektrifikacija, primjena svih rješenja s nultom neto stopom emisija i niskougljičnih rješenja, poticanje ulaganja u mreže, skladištenje i međupovezanost, dovršetak integracije energetskog tržišta te daljnje smanjenje administrativnog opterećenja ubrzanjem izdavanja dozvola, među ostalim u području obnovljivih izvora energije.

Trio će poduprijeti rad na povećanju europskih proizvodnih kapaciteta za tehnologije i proizvode s nultom neto stopom emisija. Trio će posebnu pozornost posvetiti daljnjem poboljšanju uvjeta za ulaganje u sigurnu i otpornu prekograničnu infrastrukturu za energiju, hvatanje, upotrebu i skladištenje ugljika (CCUS), vodu, prijevoz i komunikacije.

Trio će nastaviti raditi na održivom, inovativnom i otpornom digitalnom ekosustavu koji osnažuje građane i poduzeća. Trio će poticati razvoj revolucionarnih digitalnih tehnologija, promicati interoperabilnost podataka i prekograničnu povezivost te poticati ulaganja u najsuvremeniju, sigurnu i učinkovitu digitalnu infrastrukturu, kao što su ključne tehnologije u Europi te digitalne tehnologije i usluge, posebno umjetna inteligencija. Trio će nastaviti ulagati napore u promicanje digitalnih standarda EU-a i osiguravanje privatnosti i sigurnosti na internetu za sve građane, uključujući zakonit pristup tijela za izvršavanje zakonodavstva podacima. Trio će doprinijeti jačanju vodeće uloge Unije u razvoju globalnih digitalnih pravila i standarda, kao što je umjetna inteligencija. U tom pogledu i kako bi se učinkovito odgovorilo na sadašnje i buduće geopolitičke izazove, trio će nastaviti provoditi djelovanja, uključujući kibernetičku i digitalnu diplomaciju. S obzirom na sve veći broj i raznolikost kibernetičkih prijetnji trio će raditi na jačanju kibernetičke otpornosti EU-a i razvoju sveobuhvatnog pristupa kibernetičkoj sigurnosti. Osim toga, naglasak će se staviti na osiguravanje toga da Unija može na pravedan i održiv način iskoristiti sve prednosti digitalne tranzicije za sve građane i poduzeća, uz jasan antropocentrični pristup, na jedinstvenom digitalnom tržištu koje dobro funkcionira.

Promicanje okružja pogodnog za inovacije i poslovanje

Trio će nastaviti rad na jačanju europskih istraživačkih i inovacijskih kapaciteta u području novih i razvojnih tehnologija, privlačenju i zadržavanju talenata te postizanju industrijske snage u ključnim sektorima, uključujući obranu, svemir, umjetnu inteligenciju, kvantne tehnologije, poluvodiče, 5G/6G, zdravlje, biotehnologije, tehnologije s nultom neto stopom emisija, mobilnost, farmaceutske proizvode, kemikalije i napredne materijale. Trio će nastaviti ulagati napore kako bi se osigurali jednaki uvjeti na unutarnjoj i globalnoj razini u svrhu zaštite

poštenog tržišnog natjecanja te kako bi se zajamčila sigurnost proizvoda koji ulaze na jedinstveno tržište.

Trio je predan boljoj regulativi i radit će na smanjenju birokratskog i regulatornog opterećenja, uključujući obveze izvješćivanja, i na reformi administrativnih postupaka za poduzeća, posebno MSP-ove i start-up poduzeća. Osim toga, trio će dodatno razviti integrirani, koordinirani i dosljedan pristup u svim područjima politika i staviti poseban naglasak na provedbu dogovorenih politika, među ostalim usmjeravanjem na visokokvalitetne i pravodobne procjene učinka.

Zajednički napredak

Trio će nastojati osigurati da svi mogu iskoristiti mogućnosti koje nude zelena i digitalna tranzicija, pri čemu nitko neće biti zapostavljen. U tu će svrhu trio i dalje stavljati naglasak na provedbu načelâ europskog stupa socijalnih prava na razini EU-a i na nacionalnoj razini, uz istodobno poštovanje nacionalnih modela tržišta rada i nacionalnih nadležnosti. Nastojat će riješiti pitanje nedostatka radne snage i vještina u EU-u. U tom će pogledu promicati ulaganja u vještine, osposobljavanje i obrazovanje ljudi tijekom cijelog života, osiguravajući da svaka osoba ima pristup visokokvalitetnom i uključivom obrazovanju, osposobljavanju i cjeloživotnom učenju. Trio će se usredotočiti na to kako iskoristiti prednosti i odgovoriti na izazove povećane upotrebe umjetne inteligencije u svijetu rada za radnike i poduzeća. Trio će nastojati osigurati rodnu ravnopravnost i jednake mogućnosti za sve, ojačati socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje te provoditi politike kojima se smanjuju nejednakosti na svim razinama. Provođit će politike kojima se potiču socijalna uključenost, pristup socijalnim uslugama i cjenovno pristupačno stanovanje. Nastavit će se ulagati naponi za povećanje zaposlenosti mladih, osnaživanje starijih osoba da dulje ostanu aktivne i integraciju skupina u ranjivom položaju na tržište rada, uz istodobno olakšavanje mobilnosti radne snage.

Dodatno ćemo ojačati suradnju u području zdravlja putem europske zdravstvene unije, otpornost i kibernetičku sigurnost zdravstvenih sustava te bolji pristup svim lijekovima i osnovnim medicinskim proizvodima u cijeloj Uniji, uz istodobno osiguravanje konkurentnog farmaceutskog sektora u EU-u. To će nam pomoći u izgradnji uspješnog društva dugovječnosti, jamčenju da su naši sustavi socijalne skrbi i gospodarstva održivi te poboljšanju kvalitete života naših građana. Pripremajući se za budućnost poduzet ćemo odgovarajuća djelovanja za suočavanje s demografskim trendovima. Trio će općenito posvetiti posebnu pozornost povećanju gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije, u cilju kontinuirane uzlazne konvergencije, kako bi se smanjile razlike i potaknuo dugoročni rast diljem Unije.

III. SLOBODNA I DEMOKRATSKA EUROPA

Poštovanje europskih vrijednosti u EU-u

Trio pridaje veliku važnost promicanju i zaštiti temeljnih vrijednosti Europske unije, a to su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, jednakost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina.

Te su vrijednosti ključne za funkcioniranje EU-a i temelj su naše suradnje, uključujući učinkovitu primjenu prava EU-a i pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

Trio će učiniti sve što je u njegovoj moći kako bi osigurao slobodne i pluralističke medije i zaštitio slobodu na internetu, među ostalim borbom protiv dezinformacija, zaštitom civilnog društva, borbom protiv inozemnog upletanja, osiguravanjem veće transparentnosti i borbom protiv destabilizacije, koju, među ostalim, mogu uzrokovati dezinformacije i govor mržnje, jačanjem demokratskog diskursa i osiguravanjem da velike tehnološke platforme preuzmu odgovornost za zaštitu demokratskog dijaloga i zaštitu maloljetnika od štetnog sadržaja na internetu te sprečavanjem zlouporabe takvih platformi u kriminalne svrhe. Trio je predan nastavku podupiranja kulturne raznolikosti te kulturnih i kreativnih sektora, koji imaju važnu ulogu u poticanju demokracije i europskih vrijednosti.

Poseban naglasak stavit će se i na borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja, govora mržnje, ksenofobije, diskriminacije na temelju vjere ili uvjerenja te potpunu provedbu Programa o ženama, miru i sigurnosti.

Budući da je učinkovit pristup pravosuđu jedan od ključnih elemenata jačanja slobode i demokracije, trio će podupirati sve aktivnosti koje ga olakšavaju.